

Pædagogisk læreplan for Børnegården Ryesgade 2021

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold, 2018*. Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

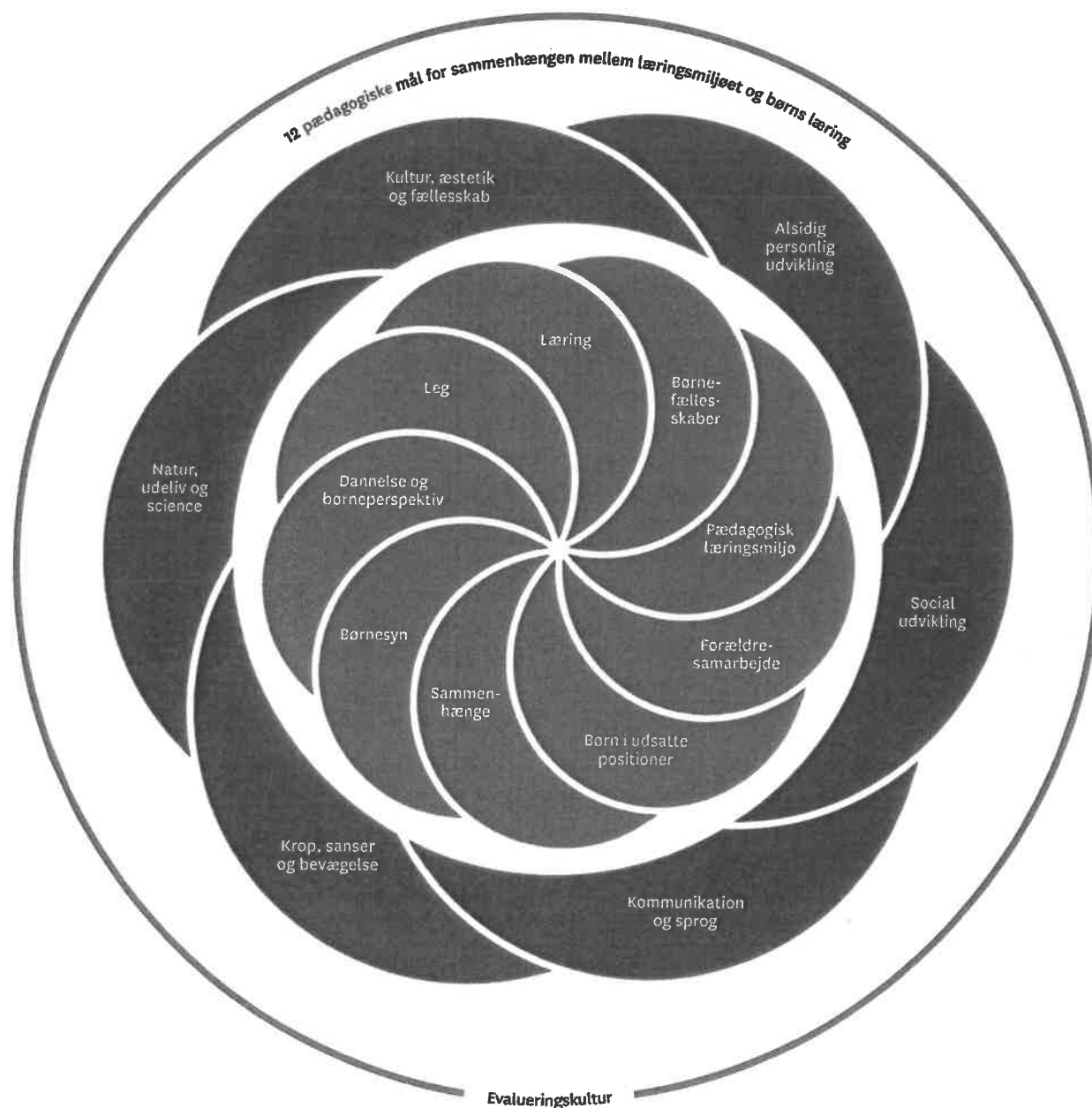
Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold*. Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.>Skriv her.<

Børnegården Ryesgade 80 er en kommunal integreret daginstitution, med beliggenhed centralt på Østerbro. Børnegården rummer 114 børn mellem 0-5 år og 22 ansatte fordelt på 4 vuggestuer, en hjemmebørnehave og en udflytterbørnehave.

Der er opsamling i Ryesgade 80 hvorfra udflytteren kører alle 5 hverdage til Greve. Der vi har huset "Hedehi" som hjemlig ramme midt i Hundigeparken. I vores udflytterbørnehave, har vi udsigt til Greve Havn. Legepladsen har bål-hus og køkkenhave, masser af cykler og en sandkasse. Vi benytter os dagligt af vores nære natur omgivelser og går regelmæssigt på ture til omkringliggende legepladser strand og skov.

I Børnegården, Ryesgade 80, har vi fælledparken i forhaven og søerne i baghaven. Vi har gode muligheder for ture til de forskellige legepladser og parker i området, som benyttes flittigt af børnehaven og vuggestuerne i huset.

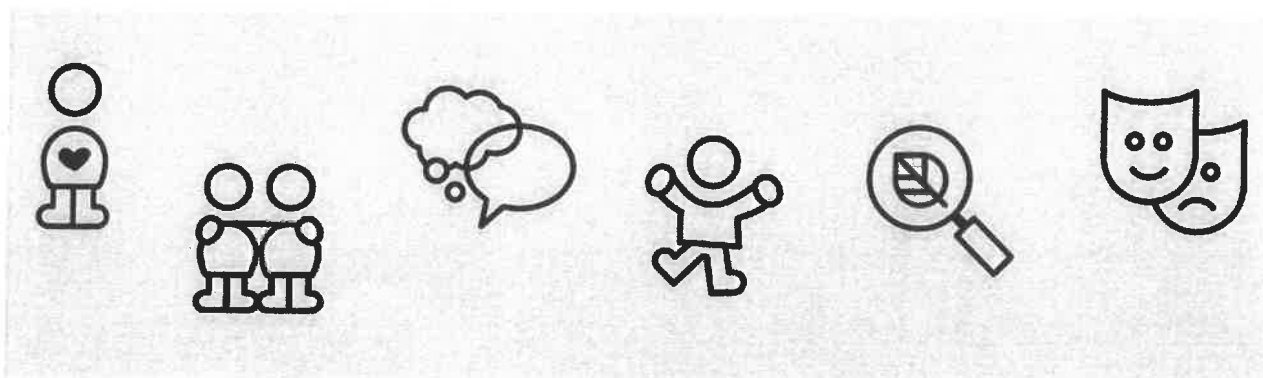
Husets arkitektur og indretning er tænkt med didaktiske og pædagogiske formål. Vores to etager har store panoramavinduer med glasdøre ud mod vores legeplads og svalegang.

Dette giver et naturligt, årstidsbestemt lysindfald til alle stuer og nem adgang til vores udeareal.

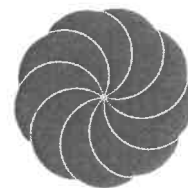
Inde- og uderum opleves derfor som en glidende overgang med vejr, vind, insekter og plantekasser tæt på i løbet af hele barnets dag i institutionen.

Vi har en stor sal som anvendes af alle husets brugere, inclusive udflytterbørnene når de om eftermiddagen er tilbage fra Hedehi.

Både Ryesgade og Hedehi har madordninger som dagligt tilbyder lækkert økologisk og varieret mad til børnene.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn:

”Børn gør altid deres bedste ud fra de ressourcer det enkelte barn besidder”.

Det er vores ansvar som voksne at understøtte barnets udvikling på en rolig og anerkendende facon. Vi skal som voksne være nærværende, lyttende, undersøgende og nysgerrige på barnets initiativer, så vi sikrer trygheden i det der skal øves for at udvikle egne sociale kompetencer.,

Vi er bevidste om at vores kerneopgave prioriteres, med opmærksomhed på barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring.

Vi skal kunne favne børnenes fejltrin så vi på en naturlig facon understøtter en kultur hvor vi tror på at fejl er nødvendige for læring. Vi skal have et børne- /menneskesyn der lægger sig i tråd med at ”øvelse gør mester”.

Vi vil som rollemodeller være opmærksomme på at vi voksne hver dag øver os, udvikler vores kompetencer og afprøver nye handlemåder, for at sikre pædagogisk udvikling. Vi skal kunne favne, ikke blot børnenes, men også vores egne fejl, dyrke/understøtte en kultur hvor man har mod på at italesætte ”det der gik skævt” og reflektere sammen med kollegaer. Vi må være åbne for at ”fejlen” kan vendes til nye opdagelser, selvindsigt med mulighed for at anskue vores arbejde med nye briller.

Det er særdeles afgørende hvordan vi møder barnet i dagligdagen, vi skal til hver en tid stræbe os på at være nærværende, anerkendende og tillidsvækkende med respekt for barnets eget tempo, behov og zonen for nærmeste udvikling. Hvordan vi voksne agerer i mødet med børnene, skaber grobund for deres trivsel, lyst til at lære og udvikle sig.

Vi tillægger barnets stemme betydning, derfor vil vi møde barnet med åbne spørgsmål, med plads til at barnet i eget tempo for plads til at tænke, finde ordene og svare for sig.

Vi ønsker at understøtte barnet i en egen selvforståelse, gennem en anerkendende tilgang til børnene. Vi ønsker en opmærksomhed på at alle børn skal have succesoplevelser med hjem i rygsækken.

I vores relations arbejde er vi optaget af at vi ser barnets værdi og forskellighed som styrker. Børnene skal hver dag opleve at de har lige høj værdi, har samme rettigheder, samme adgang til leg og sunde venskaber, at være en del af fællesskab er vigtigt og betydningsfuldt, også for små mennesker.

Dannelse og børneperspektiv:

Vi ønsker at understøtte barnet i en dialektisk proces i Børnegården, ved at skabe rum hvor de kan udforske egne grænser, afprøve forskellige roller i legen, undersøge og opbygge nye venskaber og gå på opdagelse med sanser og krop hvor de kan øve sig, undre sig, og prøve igen.

Vi bestræber os på at børnene inddrages i dagligdagens gøremål, inkludere gennem medbestemmelse af daglige gøremål, hvilke aktiviteter der skal igangsættes, hvad optager barnet/gruppen. Vi arbejder på at gribe barnets/gruppens spor – så de kan se sig selv i teamet der arbejdes med.

De introduceres for temaer, taler om interesser og opbygger aktiviteter hvor vi voksne danner rammer for at børnene kan skabe deres eget indhold. De lærer at høre hinandens synspunkter, og at forholde sig reflekterende til de krav der stilles, igennem nysgerrige spørgsmål fra os voksne. Vi ønsker at barnet oplever at blive lyttet til, tage alvorligt. Vi vil arbejde med læren om at tage hensyn til at andre kan mene og synes noget andet, således stifter børnene kendskab til demokratiske fællesskaber og rettigheder.

Alle følelser er vigtige og derfor tilladte! Det betyder at vi som de voksne skal kunne rumme og være i dem, det skal vi kunne således at barnet ikke oplever dem som forkerte eller farlige. Vi har fokus på at sætte ord på børnenes følelser og behov sådan at de selv lærer at italesætte dette i takt med barnets kompetencer udvikles.

Udover at trøste, italesætter vi ønskede alternative handlemuligheder f.eks. i indbyrdes konflikter samt i adfærdsmønstre som kan være u hensigtsmæssige. Vi vil anvende billeder med ansigtsudtryk for at tale om de forskellige følelser, så vi understøtter læringen både verbalt samt visuelt i evnen til at aflæse hinandens følelser, grænser og dermed udvikle empati.

Børneperspektivet kommer til syne ved at vi voksne bestræber os på at sætte os ind i hvordan verden ser ud fra barnets perspektiv uden at komme med vores egen forforståelse og fortolkning. Vi skal holde og til et bredt billede af barnets oplevelser og udtryk, gerne i samarbejde med forældre, så vi får et mere objektivt grundlag at forstå og handle ud fra. Dette gælder særligt for de før-sproglige børn. Jo mere barnets sociale kompetencer udvikles, det er her igennem vi som voksne vil opleve at det enkelte barn kan udtrykke egne behov, egen mening og de følelser barnet må mærke, det er der vi gerne vil hen i vores pædagogiske arbejde.

Leg og læring:

Børn leger læring ind og ud.

Legen er en æstetisk kreativ læreproces som er særligt betydningsfuld i barnets hverdag i institutionen, den skal derfor vægtes og tillægges betydning derefter.

Legen opstår ud fra et behov for at udtrykke noget barnet har indtaget i mødet med omgivelserne, noget der skal leges ud, som en del af den bearbejdning barnet har behov for. Legen er en måde hvorpå barnet giver sine oplevelser og indtryk – udtryk. Det er et vigtigt greb for at forstå omverdenen – derfor er det vigtigt hvordan vi voksne deltagende i legen. Vi bør være nysgerrige, lege med, igennem et fælles 3. kan vi understøtte barnet i den bearbejdning som barnet øver. Leg er læring på flere planer i barnets liv, igennem leg opleves livet, hændelser og en bearbejdning finder sted.

Det kan være at barnet dækker bord, putter dukken, drikker fra en varm kop, fejer gulv, en adfærd som de afkoder fra deres omgivelser, som de afprøver og tilpasser igennem legen. På den måde bearbejder barnet oplevelser, følelser, tanker, observationer og kropslige erfaringer. Legen er også at fumle og famle og opdage noget nyt.

Vi ønsker at understøtte barnet i at være modig og tro på egen kunnen, så barnet ikke begrænses i at træde ved siden af, men gerne vil prøve det af som man er optaget af, også med en støttende voksen ved sin side. Alt læring bør ske under så trygge rammer som muligt, så oplevelsen opleves som en succes hos barnet. Vi ønsker så alsidige muligheder og rammer som muligt i Børnegården, et miljø som er indrettet i forhold til de enkelte børnegrupperes behov. Et miljø hvor indretningen er i børnehøjde, hvor legetøj og møbler er i børnehøjde, netop så vi skaber det mest optimale rammer for barnets lyst til undersøgelse, understøtter selvforvaltning og en selvhjulpent hed, alt sammen afstemt efter barnets nærmeste udviklingszone.

Vi er opmærksomme på at børnene er forskellige at nogle børn har et større behov for at blive støttet mere end andre i legen. Vi opstiller legezone, legestationer og afskærmede nicher således at der er mulighed for fordybende lege i forskellige former og størrelser. Vi har puder og madrasser på stuerne som lægger op til at børnene afprøver motoriske udfordringer, og oplever glæden ved at afprøve egen krops formåen. En leg hvor børnene hopper og boltrer sig sammen, afprøver, lærer egne samt andre børns motoriske færdigheder og grænser at kende.

Legen har en værdi i sig selv og skal derfor anerkendes som sådan, det betyder at nogle gange er legen målet i sig selv. Der opstår altid læring i legen, en læring som er alsidig og som eks. Kan være; Situeret læring, krop, sanser, sprog og kommunikation udvikles og forankres som nye livserfaringer, sociale kompetencer, relationer, grin, sjov, fjol og meget mere.

Ramme satte aktiviteter og rutiner i dagligdagen er med til at styrke børns læring. Nogle gange er det en voksen der styrer legen og de sociale kombinationer i legen, andre gange følger vi børnenes egne påfund, fantasi og fortællinger, hvem de gerne vil lege med og med hvad. Dette er ofte en pædagogisk vurdering ud fra hvilket formål vi har med en aktivitetsbestemt leg. Vi bør som voksne være opmærksom på at vores deltagelse/ indblanding i legen hurtigt ændrer legens karakter, og er ikke altid gavnlige for legen.

Vores pædagogiske observationer/refleksion bør danne udgangspunktet for vores igangsættelse af en voksenstyret leg. Vi skal udfordre børnene i legen og samtidig forholde os til det enkelte barns nærmeste udviklings zone. Vi som voksne skal sikre os at barnet kan fordybe sig i legen, i eget tempo. Vi bør som voksne kunne gå til og fra som aktiv deltager i legen, samtidig med vores konstante observationer og refleksioner over vores næste pædagogiske handling.

Vi bestræber os på at skabe legene miljøer på tværs af børnegrupperne igennem hele dagen med plads til udfoldelse, udvikling, trivsel og læring.

Børnene spejler sig i os voksne, men bestemt også i hinanden. Børnene lærer i forbindelse med optagelsesprocesser i fællesskaber som vi ønsker at være en del af. Vi aflurer og afkoder hvordan man i netop det fællesskab agerer, taler, har på af tøj, osv. Ofte begynder vi bevidst eller ubevidst at gøre det samme. Vi mennesker har en helt særlig åbenhed og motivation for læring når noget er vigtigt for os. I Børnegården bruger vi denne sociale optagelsesproces som et pædagogisk læringsredskab, der udover den situerede læring, giver børnene en oplevelse af at anerkendes for netop den de er og for det de kan.

De små børn observerer og spejler sig i de større børn som ofte kan noget mere, og som vækker en interesse hos de små. Vi understøtter de større børn i at invitere de mindre børn ind i legen/aktiviteten. Dette gælder ikke kun på tværs af aldersgrupper men også på tværs af de styrker og ønsker der er/opstår mellem børnene generelt. Denne metode anvendes i vores daglige vurdering af børnesammensætning.

Børn lærer gennem kroppen først og danner sig senere en fornemmelse for hvordan man kommunikerer verbalt med de andre børn. Børnene skal derfor have masser af kropslige erfaringer med deres omgivelser og i sociale relationer, oplevelser som de forankrer kropsligt og mentalt igennem leg. Gentagelse er derfor vigtigt i børnenes læringsproces, hvor vi støtter børnene i at italesætte deres erfaringer. Vores daglige rutiner understøtter disse gentagelser. F.eks. sidder vi ved faste borde og øver bl.a. sanglege, hælde vand op i glas, sætte ord på mad osv. Rutiner som er genkendelige giver barnet en ro som lader plads til læring, derfor er rutiner vigtige i en dag der består af flere skift, læring, stimulering og mange indtryk der er i løbet af en dag i barnets dagligdag.

Vi er opmærksomme på at forudsætningen for leg, læringen og trivsel i dagligdagen er at børnene bliver mødt af en anerkende omsorgsfuld voksen. Vi voksne tilstræber at skabe trygge rammer, forudsigelighed og en genkendelighed i hverdagen. Som voksne er vi betydningsfulde for barnets tryghed i Børnegården, det stiller krav til at vi er opmærksomme på vores udtryksformer, vores stemmeføring, tonen, kropssproget, vores tempo samt i vores møde med barnet i dagligdagen.

Børnefællesskaber:

Alle børn skal opleve at være en del af et børnefællesskab. At være sammen med andre mennesker, knytte bånd og interagere med andre er et grundlæggende behov som vi mennesker har gennem hele livet, det har en livsvigtig betydning for vores eksistens.

Vi spejler os og dannes igennem mødet med andre mennesker. Vores behov for anerkendelse, omsorg, kærlighed, blive mødt med respekt, accept og interesse, i vores opvækst er afgørende for hvordan vi dannes som mennesker. Oplever man ikke dette i barndommen vil der kunne forankre sig en livslang kamp om at opnå anerkendelse sideløbende med en kamp for at danne en sund egen respekt og et sundt selvværd.

Børnefællesskaber kan dannes alle steder, og i mange former. Det kan være i en stue, i bussen, på legepladsen, i en legegruppe eller bare to og to. Alle børnefællesskaber er vigtige, om de er store eller små. Det der er vigtigt, er at alle er en del af et børnefællesskab.

Børnefællesskaber kan noget forskelligt afhængig af de forskellige konstellationer. Børnefællesskaber kan også ske uden for institutionen i form af legeaftaler eller f.eks. fødselsdage hvor børnene skaber et fællesskab i et andet miljø end det der er i institutionen.

Børnefællesskaberne er betydningsfulde og er med til at danne en følelse af ejerskab i form af: "min børnehave, min stue, mine voksne, mine venner" og er dermed identitetsskabende. Roller og positioneringer er en del af alle fællesskaber, ikke at sige at nogen er vigtigere end andre, men at alle er betydningsfulde og har en plads i fællesskabet.

Vi skal derfor sikre at barnets integritet er bevaret så vi styrker barnets selvværd og tro på sig selv. I børnefællesskaberne kan børnene spejle sig i hinandens styrker, udforske sig selv og andre, afprøve forskellige roller. Der opstår dermed en dialektisk proces hvor barnet er med til at forme fællesskabet og fællesskabet former barnet.

Børnenes egen stemme vægtes højt i sammensætningerne af børnefællesskaberne. Vi er opmærksomme på at ingen børn oplever at stå udenfor, men at vi sikrer at der bliver skabt en tryk adgang til et fællesskab med rum og plads til at man trækker sig hvis barnet har behov for det. Barnet skal have retten til at være sig selv, mærke efter og bevæge sig ind og ud af fællesskaber i løbet af sin dag.

Vores pædagogiske tilgang og mål lægger op til læring, når vi eks. øver at sidde ved bordet indtil alle er færdige med måltidet, så "fratager" vi barnet denne ret til at handle, det er vi bevidste om. Vi fratager ikke barnet retten til at udtrykke sit ønske, og i vores anerkendende tilgang vil vi sikre at barnet oplever sig hørt, mødt og bliver belyst i vores svar så barnet forstår hvorfor vi skal sidde her nu.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vores didaktiske overvejelser kommer til syne ved at vi skaber rammer for børnenes læring f.eks. ved at børnene selv har adgang til legetøjet, selv har mulighed for at opstarte leg, at de har medbestemmelse i at præge miljøet. Vi ønsker at indretter stuerne i legezoner som børnene nemt kan afkode og genkende, hvad vi leger her. Vi ønsker en gengenkendelighed i legezonen, så de mindre børn observere og imiterer de større børns leg. Vi ønsker at sikre ro til fordybelsesaktiviteter med bøger, samt skabe mulighed for de mere motoriske lege med puder og hoppemadrasser. Vi opsætter dagligt fleksible legestationer med f.eks. LEGO som lægger op til konstruktionsleg.

Lys, lyd og støjniveau ønsker vi tænkt ind i vores planlægning. Vi har justerbare belysning på stuerne som f.eks. dæmpes inden børnene skal sove, når vi ønsker stemmer og støjniveau dæmpet, så vi sikrer at børnene ikke overstimuleres gennem hele dagen Vi ønsker at arbejde bevidst med netop påvirkningerne som lys og lyd har på os mennesker. Vi ønsker at anvender musik bevidst, musik har stor betydning for stemninger, aktivitetsniveau, nervesystemet og for arousal, betydningen for anvendelse og udvælgelse af musik er en vigtig pædagogisk overvejelse.

Aktivitetsbestemte legetøj skal stå synligt på hylder, og i børnehøjde så det kan inspirere til leg. Vi vægter at være i øjenhøjde med børnene sidder gerne på tæpper, madrasser og leger, læser, synger med børnene samt støtter relationerne mellem børnene.

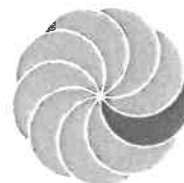
Legepladsen åbner også op for mulighed for aktiviteter hvor naturens årstider sætter sit præg på vores dejlige udeområde. Sandkasser, legestativer, fodboldbanen og bakker til motorisk udfoldelse, planter og træer med insekter giver mulighed for undersøgende aktiviteter og eksperimenter - science

I vores udflytterbørnehave byder legepladsen på andre muligheder, vi har et bål hus og en køkkenhave. Vi har cykler, gyng, legestativ og en sandkasse der kan leges i. Vi benytter os meget af vores naturlige omgivelser og nærmiljøet med ture til både legepladser samt strand og skov som er omkringliggende.

Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Det tætte forældresamarbejde starter allerede ved den første opringning til forældrene, den der finder sted når vi har modtaget besked om at forældrene har takket ja tak til pladsen. Det første møde er meget betyd-

ningsfuldt for det kommende samarbejde. Vi har ansvaret for at der etableres og dannes en god og imødekommende tone, at vi inviterer ind i et tillidsfuldt samarbejde. Vi bør italesætte den betydning det har for os at forældrene og vi sammen danner bro mellem hjem/institution og den anden vej. I forventningssamtalen hvor forældre og pædagoger bl.a. udveksler indsigt og viden, erfaringer og afstemmer forventninger med hinanden er af stor betydning. Forældrene kender deres barns behov, udvikling, personlighed mm. og den viden er vi som fagpersonale afhængige af at få indsigt i, så vi kan imødekomme og give de bedste rammer, vilkår for barn (og forældre) i indkøringen. Det er vores ansvar, som fagpersoner, at invitere ind i et rum til tryghed, dialog, omsorg og imødekommenhed, så forældrene oplever sig hørt, inddraget, mødt i en fælles plan for hvorledes indkøringen kan aftales, alt sammen så tryghed og tillid opbygges.

Vi skal møde barn og forældre empatisk med en forståelse og imødekommenhed i at det kan være svært for både barn og forældre, at skulle overlade sig kæreste i hænderne på os. Det er en proces for både barn og forældre dette skal vi have respekt for.

Vores forældresamarbejde har mange former; den daglige kontakt, det skrevne i dagbøger, billeder, sms, forældresamtaler, opstartssamtale, 3 måneders samtaler, ad hoc møder, sociale arrangementer, forældre kaffe, og andet.

Vi dokumenterer dagligt/ugenligt/månedligt hvad vi laver på de forskellige stuer og grupper. Det kan være i form af dagbøger, billeder, dagens gange eller hvis vi arbejder med et bestemt tema i huset.

Normalt vis laves der gerne fernisering eller anden form for fremvisning af de forskellige ting vi laver med børnene, mange gange får børnene også deres selvavede ting med hjem så det opfordrer forældrene til at skabe en dialog med deres børn om barnets dag. På den måde ønsker vi at skabe og opretholde brobygning mellem institution forældrene.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vi ønsker og arbejder pædagogisk med at alle børn har ret til inklusion og til at være en del af fællesskab.

Vi arbejder med at dele børnene i mindre grupper, vi laver læringsgrupper, arbejder med aktivitetszoner både indenfor men også udenfor på legepladsen og i brug af nærmiljøet. Vi laver systematiske pædagogiske observationer (log bog), så vi sikrer at vi arbejder med afsæt i opdaterede observationer. Vi inddrager forældrene i et tæt samarbejde, hvor vi sammen aftaler indsatser her i Børnegården samt hvorledes kan forældrene støtte op hjemme, i en fælles retning og indsats.

Vi baserer vores handleplan på en systematisk pædagogisk tilgang, f.eks. kan en SMTTE model, "Alle Med" "pædagogisk notat" vil ligge til grund udformningen af handleplanen. Forældrene vil blive præsenteret og inddraget i de foreslået indsatser pædagogerne vurderer skal sættes i værk.

nærværende voksne, tempo, handleplaner i samarbejde med forældre, tværfagligt samarbejde, vi samarbejder på tværs af huset, vi deler indsigt og viden om de enkelte børn og pædagogiske tilgange.

Vi bruger pædagogiske redskaber så som SMTTE modellen, TOPI, Pædagogisk Notat, og evalueringsmetode, den fremgangsmåde anvender vi i samtlige... for at sikre en systematisk og velovervejet pædagogisk arbejde.

Ved disse pædagogiske tiltag og indsatser er målet at inklusion og deltagelse lykkes, så barnet oplever sig betydningsfuld og vigtig i sig selv og i fællesskabet.

Vi vil lave en tæt opfølgning i forhold til understøttelse, guidning og omsorg. Vi vil sikre at vi anerkender barnet når vi ser den ageren vi ønsker – når vi tager en handling fra barnet, skal vi erstatte det med en tilladt.

Vi tager ansvaret for at barnet ikke selv skal finde sine svar, dem giver vi voksne fra os i et tæt samarbejde med forældrene. Det er vigtigt at vi noterer os, selv de små fremskridt, og vi arbejder videre derfra... succes oplevelser avler succes oplevelser – vores børnesyn. Ligeledes arbejder vi med at øvelse gør mester, dette har alle børn retten til at blive mødt med i Børnegården.

Her er en god evalueringskultur vigtig at få implementeret, det er afgørende at vi følger, justerer, ændrer mål, middel og metode om nødvendigt. Intet er stationært når vi arbejder med mennesker, denne del er essentiel for at sikre den korrekte pædagogiske retning, udvikling og metode i arbejdet.

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vi arbejder med at gøre børnene skoleparate i forhold til de anbefalinger der ligger fra BUF. Børnene lærer sig selv og sin krop at kende, vi arbejder med at træne opretholdelse af koncentrationen i længere tid, vi øver turtagning, vi øver det at lytte, vi "leger" med forskellige opgaver, både fysiske og nogle hvor børnene øver pincet grebet, de tegner fra prik til prik, tegner over tal og bogstaver mm., vi simulere "leger" skolen. Vi afholder frikvarterer, vi taler, læser bøger om skole, vi vil gå på besøg på en skole. Vi øver dialog, tage stilling og give udtryk for egen holdning, vi øver selvhjælpenhed, øver at løse mindre konflikter selv uden en voksen, de får mulighed for at arbejde med små opgaver, træne sig i at sidde lidt længere med sin aktivitet, øve sig i at fortælle om sig selv eller en historie til de andre børn

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

- . Kontakter, bedsteforældre, forældre mm.
- . Museer, parker mm.

Vi bruger vores nærområde til ture ud af Børnegården. Turene kan være af alsidig karakter, baseret på hvilke temaer vi arbejder med, eller hvad vi ønsker at give rammer for til øvelse af færdigheder.

Vi bruger de omkring liggende legepladser, vi bruger lokalområdet når skraldebilen, lastbilen, gravemaskinen mm er i aktion. Vi kigger på dyr, vender sten, går ture omkring vand, vi øver færdsel i trafikken, vi øver opmærksomhed hos barnet når vi er derude. Vi ønsker at inddrage forældrene i forhold til besøg på arbejdspladser, ved bedsteforældre mm. Vi ønsker at invitere bedsteforældre ind i institutionen, ind i barnets dag i institutionen.

Vi ønsker at benytte div. Museer bl.a. Post-, arbejder-, naturskoler, besøge steder med mulighed for at se/møde dyr, Trafik legepladsen.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Det skal være rart at møde om morgenen, vi vil tilstræbe at skabe hygge, lys, legeområder der er indbydende.

Vi ønsker møbler og inventar der er nede i børnehøjde/størrelse.

Børnenes arbejde skal vises på vægge og vinduer, vi vil dokumentere og udsmykke gangene, stuerne med børnenes billeder, processer, i børnehøjde så børnene kan se/lære/genkende.

Skabe rammerne der lader plads til at fantasien kan udfolde sig, og børnene selv kan skabe sig et billede af hvad de vil lege med. Give fantasien frie tøjler.

Vi ønsker at barnet skal kunne bruge både kroppen og sindet frit på stuen og på legepladsen.

Der skal være plads til det vilde og det rolige.

Der skal både være forudsigelighed, genkendelsen og plads til fri fantasi.

Vi tænker bla. Brugen af bøger og musik i forskellige former for ro og afslapning.

Vi vil arbejde på at der er ryddet op, legetøjet er i kasser med billeder på, sorteret og står i de tænkte lege-zoner. Vi ved at orden giver ro, skaber overblik, inviterer til leg og nysgerrighed der skal vi voksne sikre at dette er tilstede ved at opretholde netop denne systematik i sortering, oprydning mm.

På sigt er der tanker om rumfordeler og mulighed for mindre rum hvor man har mulighed for mere fordybende aktiviteter.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

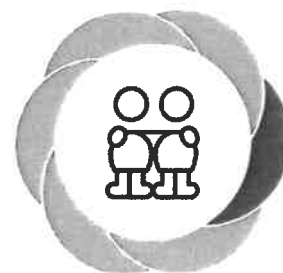
- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vi ser de understøtter hinanden, i den udvikling der opleves i det store fællesskab i de enkelte grupper, men også i forhold til de børn som kan være særligt udfordret på netop de sociale relationer. Vi oplever en positiv udvikling og progression i barnets/gruppens sociale kompetencer, som tydeligt viser sig positivt i forhold til at nedbringe konflikter, at der drages en omsorg for hinanden, at der er kommet en større opmærksomhed og interesse i at hjælpe en kammerat. Vi oplever at det er vigtigt at observere og justere løbende, på gruppesammensætning, størrelsen på gruppen mm. Når er observerende, lyttende på hvad der kan være påkrævet af justeringer, så oplever vi udvikling.

Vi har temaer hvor vi arbejder pædagogisk med kommunikation, relationer, samspil, at hjælpe og samarbejde, at sige til og fra på en hensigtsmæssig facon;

I tema arbejder vi bl.a. med dyr, de fire elementer/jord/vand/ild/luft; Vi ønsker at barnet tilegner sig viden, indsigt samt forståelse for hvad det har af betydning for dyrene, for menneskene, for alle elementerne, hvilken betydning har hvert element for os.

Her er der børn der har behov for hjælp, at kunne "læne" sig op ad en kammerat, når ens modighed skal øves og trænes. Vi lærer at noget er forskellige konsistensen, materialer og at noget kan gå i stykker mm.

Barnet bliver bevidst om egne grænser, færdigheder og kunnen samtidig opleves det hvordan kammeraternes færdigheder kan være. Der opstår en samhørighed i det børnene er fælles om, der etableres og dannes erfaringsgrundlag samtidig med en bevidsthed hos barnet for sig selv og for sin omverden.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

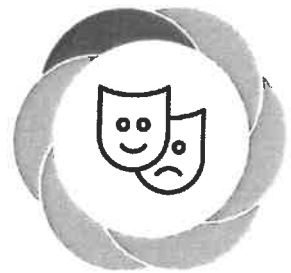
- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

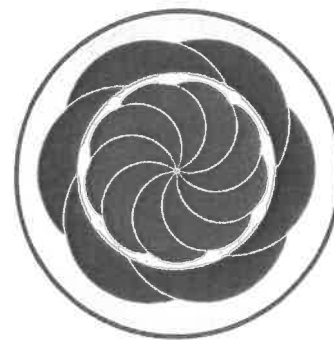
Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

>Skriv her.<

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

>Skriv her.<

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forandringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC